

Χριστιανισμός και σώμα

[Περιγραφή εικόνων: Στ' αριστερά, ο Ιησούς κατά την βάπτισή του. Εμφανίζεται χωρίς γεννητικά όργανα. Στα δεξιά, η οσία Μαρία η Αιγυπτία. Απεικονίζεται χωρίς μαστούς.]

Αν ρωτήσετε έναν χριστιανό, γιατί η θρησκεία του δεν έχει καλή σχέση με το σώμα, θα σας πει ότι κάνετε λάθος. Διότι ο Χριστός είπε ότι το σώμα είναι το “δοχείον της ψυχής” και ο “ναός του Αγίου Πνεύματος”, και είναι απαραίτητο, γιατί όπως πιστεύουν, κατά την πολυαναμενόμενη από αυτούς “Δευτέρα Παρουσία”, οι χριστιανοί θα αναστηθούν με...τα ίδια τα σώματά τους.

Ας δούμε για παράδειγμα, μια σχετική δημοσίευση με τίτλο “Το σώμα μου”, μια φοιτητικής ιστοσελίδας του ιεραποστολικού συλλόγου “Μέγας Βασίλειος”, που έχει όλα τα σχετικά. Προσέξτε την ερώτηση, που προφανώς θέλει να μας πει, ότι η απάντηση είναι αρνητική, ακριβώς για να διασκεδάσει την εντύπωση που όλοι έχουμε, ότι ναι, το έχουν καταδικάσει το σώμα.

“Να καταδικάσουμε λοιπόν το σώμα; Να το ανακηρύξουμε εχθρό ύπουλο; Θα διαπράττουμε αδικία μεγάλη! Γιατί κάθε άνθρωπος είναι και σώμα και πνεύμα· δεν είναι ένα από τα δύο. Ο διαχωρισμός είναι σφάλμα”.

Αυτό θα δούμε αν ισχύει παρακάτω. Μόνο που γρήγορα αρχίζουν οι εκπτώσεις ...

Ο Λόγος έγινε σώμα! «Ο Λόγος σαρξ εγένετο» (Ιω. α´ 14). Έτσι το σώμα του ανθρώπου έγινε σώμα του Θεού”!

Άρα το σώμα δεν ανήκει στον χριστιανό αλλά στον θεό του. Δηλαδή δεν μιλάμε για ανθρώπινο σώμα. Ας το εξειδικεύσουμε:

Οι αδυναμίες που παρουσιάζει επιβαρύνουν μάλλον το πνεύμα, την ψυχή, που κυριαρχεί και κυβερνά.

Εδώ διαφαίνεται ήδη η ιδιαίτερη σημασία του πνεύματος ή της ψυχής. Τελικά, το πνεύμα τούς ενδιαφέρει, όχι το σώμα· απλά το ανέχονται.

Εδώ επιτρέψτε μου μια μικρή παρέμβαση. Η ψυχή που αναφέρεται συνέχεια από τους χριστιανούς είναι μια αρχαία έκφραση που βγήκε από την αναπνοή. Σήμερα, με όρους επιστήμης, δεν λέει απολύτως τίποτα το ουσιαστικό· χρησιμοποιείται όμως σαν επίθετο για να προσδιορίσει καταστάσεις που δεν είναι εμφανώς σωματικές, αλλά νοητικές όπως “ψυχικές ασθένειες”. Επειδή όμως οι χριστιανοί πιστεύουν ότι υπάρχει η ψυχή και την δημιουργεί ο θεός τους, έχει μπει στο καθημερινό μας λεξιλόγιο, χωρίς στην πραγματικότητα σαφή προσδιορισμό. (“μου βγήκε η ψυχή” λέμε όταν μιλάμε για υπερβολική προσπάθεια ή και κούραση).

Παρακάτω, τα χριστιανόπουλα αναφέρουν ότι το σώμα είναι “ναός του Αγίου Πνεύματος” για να δείξουν την σημασία του και φυσικά την γνωστή ιδεοληψία για “ανάσταση νεκρών” με τα σώματά τους!

Στο τέλος είναι η κατήχηση, δηλαδή τι πρέπει και τι όχι:

...έχουμε γι' αυτό υποχρέωση να το σεβόμαστε και να το προσέχουμε. Να το διατηρούμε αμόλυντο, αγνό και ακηλίδωτο. Κανένα μέλος του σώματος δεν επιτρέπεται να το χρησιμοποιήσει κανείς άσκοπα και μάλιστα για το κακό· όπως λόγου χάρη τα χέρια για να κλέψει, τη γλώσσα για να κακολογήσει, τα αφτιά για ν' ακούσει το πονηρό. Όποιος κάνει μια τέτοια χρήση των μελών του σώματός του αμαρτάνει.

Φυσικά, τα ωραία λόγια πλέον δεν πείθουν κανένα και δεν αποδεικνύουν την σχέση που πραγματικά έχουν αυτοί οι άνθρωποι με το σώμα, αν και διαφαίνεται από τα λεγόμενά τους. Τελικά, τους ενδιαφέρει σαν ένα εργαλείο ζωής ή **θανάτου**; Θέλουν να το αναδείξουν ή **να το διατηρήσουν στον ελάχιστο βαθμό, σε όσο θεωρούν ότι τους χρειάζεται**; Ενδιαφέρονται μόνο για το σώμα τους, ή και για τους άλλους, υποχρεώνοντάς τους στις στρεβλές δοξασίες τους;

Ας δούμε τι λέει σχετικά ο Παύλος:

ὅτε γὰρ ἤμεν ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ·

[Επειδή, όταν εμεῖς ζούσαμε στη ζωή τῆς σάρκας, τα πάθη των αμαρτιῶν, εκείνα που ενεργούνταν εξαιτίας τού νόμου, ενεργούνταν μέσα στα μέλη μας,

για να καρποφορήσουμε στον θάνατο.]

(Προς Ρωμαίους, 7: 5)

...ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῆ ἔν ἡμῖν τοῖς **μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα**. οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος. **τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη· διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς Θεόν· [...]** Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφειλέται ἐσμέν, οὐ τῆ σαρκὶ τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν· **εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν·** εἰ δὲ Πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε ζήσεσθε. ὅσοι γὰρ Πνεύματι Θεοῦ ἄγονται, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Θεοῦ.

[...για να εκπληρωθεί η δικαιοσύνη τού νόμου, σε μας, που **δεν περπατάμε σύμφωνα με τη σάρκα, αλλά σύμφωνα με το Πνεύμα**. Επειδή, εκείνοι που ζουν σύμφωνα με τη σάρκα, φρονούν αυτά που ζητάει η σάρκα· ενώ, εκείνοι που ζουν σύμφωνα με το Πνεύμα, αυτά που ζητάει το Πνεύμα. Για τον λόγο ότι, **το φρόνημα της σάρκας είναι θάνατος· ενώ, το φρόνημα του Πνεύματος, ζωή και ειρήνη. Επειδή, το φρόνημα της σάρκας είναι ἔχθρα στον Θεό· [...]** Ἄρα, λοιπόν, ἀδελφοί, εἴμαστε χρεώστες, ὄχι στη σάρκα, ὥστε να ζούμε σύμφωνα με τη σάρκα. Επειδή, **αν ζείτε σύμφωνα με τη σάρκα, πρόκειται να πεθάνετε**, αν, ὁμως, διαμέσου τού Πνεύματος, θανατώνετε τις πράξεις τού σώματος, θα ζήσετε. Επειδή, ὅσοι διοικούνται ἀπό το Πνεύμα τού Θεού, αυτοί εἶναι γιοι τού Θεού.]

(Προς Ρωμαίους, 8: 4-14)

...ἀλλ' ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιῆσθε εἰς ἐπιθυμίας.

[**Αλλά, ντυθείτε τον Κύριο Ιησού Χριστό, και μη φροντίζετε για τη σάρκα, στο να εκτελείτε τις επιθυμίες της.**]

(Προς Ρωμαίους, 13: 14)

Στα παραπάνω βλέπουμε ξεκάθαρη προτίμηση στο πνεύμα που θα οδηγήσει στην θέωση -όπως φαντάζεται ο Παύλος- και αποστροφή στην σάρκα (το σώμα), που είναι φορέας των επιθυμιών, των απολαύσεων και των αμαρτιών, καθώς προηγουμένως, λέει:

ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἁμαρτίας ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ.

[Επειδὴ, ὅταν υπήρχατε δούλοι τῆς ἁμαρτίας, ἤσασταν ἐλεύθεροι ἀπὸ τῆ δικαιοσύνης.]

(Προς Ρωμαίους, 6: 20)

Δεν υπάρχει λοιπὸν ἐνδιάμεση κατάσταση. Ἡ υποβίβαση τοῦ σώματος, που εἶναι υπεύθυνο γιὰ τὴν ἁμαρτία, εἶναι μονόδρομος.

Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος! τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου; εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοῖ δουλεύω νόμῳ Θεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας.

[Ταλαίπωρος ἄνθρωπος ἐγώ· ποιος θὰ με ἐλευθερώσει ἀπὸ τὸ σῶμα αὐτοῦ τοῦ θανάτου; Εὐχαριστῶ τὸν Θεὸ διαμέσου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μας. Ἄρα, λοιπὸν, ἐγὼ ὁ ἴδιος με τὸν νοῦ μὲν δουλεύω στὸν νόμο τοῦ Θεοῦ· με τὴ σάρκα, ὁμῶς, στὸν νόμο τῆς ἁμαρτίας.]

(Προς Ρωμαίους, 7: 24-25)

Επειδὴ ἡ ἁμαρτία ἔχει νὰ κάνει καὶ με ἄλλες ἀπολαύσεις, τέρμα οἱ πρωτεῖνες καὶ τὸ κρασάκι (που σὲ ἄλλο ἐπεισόδιο ὁ Ἰησοῦς υποτίθεται ὅτι τὸ εὐλόγησε)· αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ εἶναι καὶ ὁ ὕμνος τῶν χορτοφάγων -εὐτυχῶς που δὲν μας ἐπιβλήθηκε:

μη ἕνεκεν βρώματος κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. πάντα μὲν καθαρὰ, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι. **καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον...**

[Μὴν καταστρέφεις τὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ ἐξαιτίας κάποιου φαγητοῦ. Ὅλα μὲν εἶναι καθαρὰ· ὁμῶς, εἶναι κακὸ στὸν ἄνθρωπο που τρώει σκανδαλωδῶς. **Εἶναι καλὸ τὸ νὰ μὴ φας κρέας, οὔτε νὰ πιεις κρασί...**]

(Προς Ρωμαίους, 14: 20-21)

Καὶ νὰ ἡ πρόταση τοῦ Παύλου γιὰ τὸ σῶμα, σὲ ἀντιδιαστολὴ με τῶν ἀθλητῶν:

ἐγὼ τοίνυν οὕτω τρέχω, ὡς οὐκ ἀδήλως, οὕτω πυκτεύω, ὡς οὐκ ἀέρα δέρων, ἀλλ' **ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ**, μήπως ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

[Εγώ, λοιπὸν, ἔτσι τρέχω, ὄχι σαν χωρὶς στόχο· ἔτσι πυγμαχῶ, ὄχι σαν νὰ χτυπάω τὸν ἀέρα· ἀλλὰ, **δαμάζω τὸ σῶμα μου καὶ τὸ χαλιναγωγῶ**, μήπως, ἐνῶ κήρυξα σὲ ἄλλους, ἐγὼ γίνω ἀδόκιμος.]

(Προς Κορινθίους Α', 9: 26-27)

Εδώ η διάκριση δεν μπορεί να γίνει πιο ξεκάθαρη:

Λέγω δὲ πνεύματι περιπατεῖτε καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. ἢ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος, τὸ δὲ πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός· ταῦτα δὲ ἀντίκειται ἀλλήλοις, ἵνα μὴ ἂ ἐὰν θέλητε ταῦτα ποιῆτε.

*[Λέω, λοιπόν: Περπατάτε σύμφωνα με το Πνεῦμα, και δεν θα εκπληρώνετε την επιθυμία τῆς σάρκας. **Επειδή, η σάρκα επιθυμεί ενάντια στο Πνεῦμα, και το Πνεῦμα ενάντια στη σάρκα· αυτά, μάλιστα, αντιμάχονται το ένα το άλλο, ὡστε εκείνα που θέλετε, να μη τα πράττετε.]***

(Προς Γαλάτες, 5: 16-17)

...ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν, ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον.

[...αυτός που σπέρνει στη σάρκα του, θα θερίσει από τη σάρκα φθορά· αλλά, εκείνος που σπέρνει στο Πνεῦμα, θα θερίσει από το Πνεῦμα αιώνια ζωή.]

(Προς Γαλάτες, 6: 8).

...συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῆ ἔν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ"

[...αφού συγκεντρωθεῖτε εσεῖς, και το δικό μου πνεῦμα, μαζί με τη δύναμη του Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστού, να παραδώσετε τον άνθρωπο αυτού τού είδους στον Σατανά προς ὄλεθρο της σάρκας, ὡστε το πνεῦμα του να σωθεῖ κατά την ἡμέρα τού Κυρίου Ἰησοῦ.]

(Προς Κορινθίους Α', 5: 4-5)

Και εδώ ο καταπέλτης από το στόμα του Ἰησοῦ:

τὸ Πνεῦμά ἐστιν τὸ ζωοποιοῦν, ἢ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν
(Κατά Ἰωάννην 6: 63)

Παρακάτω, ένα κειμενάκι προτροπή από τον "Κύριο", ωδή στον ευνουχισμό -

πραγματικό ή νοητικό, εσείς κρίνετε:

είσιν γὰρ εὐνοῦχοι οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτως, καὶ εἰσιν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσιν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρεῖτω.

[Επειδή, υπάρχουν ευνούχοι, που γεννήθηκαν έτσι από την κοιλιά τῆς μητέρας τους· και υπάρχουν ευνούχοι, που ευνουχίστηκαν από τους ανθρώπους· και υπάρχουν ευνούχοι, που ευνούχισαν τον εαυτό τους για τη βασιλεία των ουρανῶν. Ὅποιος μπορεί να το δεχθεί, ας το δεχθεί.]

(Κατὰ Ματθαῖον, 19: 12)

Αυτά διάβασε ο Ωριγένης και κάποιοι άλλοι χριστιανοί και τα πήραν κατά γράμμα.

Δεν νομίζω ότι θέλει επιπλέον επεξήγηση, χάριν του πνεύματος η καταβαράθρωση του σώματος, ακόμα και ευνουχισμός του (με όποιο τρόπο και να τον σκεφθεί κάποιος) είναι προφανής. Αφού το ένα είναι αντίθετο του άλλου, όπως ευθαρσώς είπε. **Άρα, το σώμα χρειάζεται υποταγμένο στον ελάχιστο βαθμό για να μην εμφανίσει τις ορμές του.**

Βέβαια, έρχεται μια ενδιαφέρουσα ερώτηση, αφού το σώμα το “έπλασε”, όπως λένε, ο Ιεχωβάς που ήξερε τα πάντα, γιατί του έδωσε τόσες ορμές και απολαύσεις, αφού αυτές είναι φορέας του κακού; Μην ξεχνάτε, οι χριστιανοί μετά βδελυγμίας αρνούνται τον θεό τους σαν δημιουργό ή αίτιο του κακού· λένε ότι το κακό προήλθε από την “ελεύθερη βούληση” του ανθρώπου, μα εδώ βλέπουμε ότι ήδη έχει φορτωθεί έναν φορέα “κακού” όπως λένε από τον πάνσοφο “κατασκευαστή”, που το έκανε με τα χεράκια του, πριν επέμβει εμφυσήσει και δώσει ζωή και πριν φυσικά έρθει η βούληση. Άλλωστε, η βούληση δεν μπορεί να φτιάξει το σώμα, μπορεί μόνο να το “ευνουχίσει”, όπως προτείνει το δεύτερο αφεντικό τους και απ’ ό,τι βλέπουμε αυτό κάνουν και οι χριστιανοί. Όχι ότι περιμένω λογική απάντηση.

Όπως όλοι γνωρίζουμε, στην αρχαιότητα οι πρόγονοί μας είχαν εξαιρετική σχέση με το σώμα, όπως και με τον αθλητισμό, την υγεία, τον έρωτα, την ομορφιά και την καλαισθησία. Υπάρχει μια σχέση απελευθέρωσης από πιθανές προϋπάρχουσες παραδοσιακές φόρμες και αξίες. Το σώμα, χωρίς ταμπού ή αναστολές, θεωρείται ισάξιο του πνεύματος και αναδεικνύεται ξέχωρα ή και μαζί του.

Αυτό με τον Χριστιανισμό άλλαξε. Την θέση των γιατρών και των δεκάδων

αρχαίων νοσοκομείων (ασκληπεία) σταδιακά παίρνει ο θεραπευτής καλόγερος με προσευχές και ματζούνια· η αρχαία καλαισθησία των γλυπτών και οι φυσιοκρατικές παραστάσεις δίνουν την θέση τους σε εικόνες με αποστεομένες μορφές, αγέλαστες, σοβαρές σε ένα ξένο ανατολίτικο γυμνό πεδίο, πεδίο ερήμου. Το σώμα δείχνεται ημίγυμνο μόνο όταν πονάει όταν υποφέρει. Τα θέατρα και τα γυμναστήρια έκλεισαν (ειδικά τα θέατρα άλλαξαν τελείως μορφή και είδος· έγιναν “του πεζοδρομίου”), οι αθλητικοί αγώνες απαγορεύτηκαν, τα ρούχα πλέον καλύπτουν όλο το σώμα. Πάλη και αθλητισμός με κελεμπία φυσικά δεν γίνεται· χωρίς αυτό δεν θα ήταν και πρόπον.

Γυμνά σώματα; Με τίποτα. Μύδροι κατά της γυμνότητας, της άθλησης και των λουτρών (Κλήμης, Παιδαγωγικός Γ'). Ξεχάσατε τις λιτανείες που κάναν κατά των γυμνιστών σε απόμερες παραλίες ακόμα και πριν λίγα χρόνια; Δεν τους απασχολεί λοιπόν μόνο το σώμα τους, θέλουν να καταδικάσουν και τα σώματα των άλλων στην ίδια πλάνη. Ο έρωτας ωθήθηκε στο πυρ το εξώτερον· μόνο ο θεϊκός έρωτας είναι σωστός, δηλαδή η αγαμία και η απόλυτη αφιέρωση στον Θεό. Δεν συζητάμε καν για την ερωτική όρεξη και τον αυνανισμό· αποδίδονται ξεκάθαρα σε δαιμόνια και πρέπει να “κοπούν μαχαίρι”, κατά παράβαση κάθε επιστημονικής λογικής.

Από τον 12ο αιώνα, η Εκκλησία αφού δεν υπήρχε άλλος τρόπος αναπαραγωγής, δέχθηκε “κατ’ οικονομίαν”, όπως λένε όταν δεν θέλει κάτι αλλά το ανέχεται, να ευλογεί τον γάμο, όχι όμως για την απόλαυση. Η συνεύρεση πρέπει να είναι σπάνια, όσο γίνεται χωρίς απόλαυση και μόνο για την γέννηση νέων “προβάτων”. Το ιδανικό είπαμε είναι η αγαμία και η αγνεία όπως τονίζει και ξανατονίζει ο Παύλος:

*... καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι· διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἔχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἔχέτω. [...] μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μὴ τι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν, ἵνα σχολάζητε τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε, ἵνα μὴ πειράζη ὑμᾶς ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. [...] θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἑμαυτόν· ἀλλ’ ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ Θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτως. *strong>*Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς ἐστὶν ἔαν μείνωσιν ὡς ἐγώ. εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, γαμησάτωσαν· κρεῖσσον γὰρ ἐστὶ γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι. [...] Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν Κυρίου οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἠλεημένος ὑπὸ Κυρίου πιστὸς εἶναι. νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. δέδεσαι γυναικί; μὴ ζῆτει λύσιν· λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; **μὴ ζῆτει γυναῖκα**· ἔαν δὲ καὶ*

γήμης, οὐχ ἡμαρτες· καὶ ἐὰν γήμη ἡ παρθένος, οὐχ ἡμαρτε· θλίψιν δὲ τῆ σαρκὶ ἐξουσιν οἱ τοιοῦτοι· ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι.[...] θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. **ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου**, πῶς ἀρέσει τῷ Κυρίῳ· ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῆ γυναικί. μεμέρισται καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος. **ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα ᾗ ἁγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι**· ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῷ ἀνδρί. [...] ὃς δὲ ἔστηκεν ἐδραῖος ἐν τῆ καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῆ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιεῖ. ὥστε καὶ ὁ ἐκγαμίζων καλῶς ποιεῖ, **ὁ δὲ μὴ ἐκγαμίζων κρεῖσσον ποιεῖ**. Γυνὴ δέδεται νόμῳ ἐφ' ὅσον ζῆ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ κοιμηθῆ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἐλευθέρα ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν Κυρίῳ. **μακαριωτέρα δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτω μείνη...**

[...εἶναι καλό στον ἄνθρωπο να μη αγγίζει γυναίκα. Για τις πορνείες, ὅμως, κάθε ἕνας ἀς ἔχει τὴ δική του γυναίκα, καὶ κάθε μία ἀς ἔχει τὸν δικό της ἄνδρα. [...] Μὴ ἀποστερεῖτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, ἐκτός ἀν εἶναι κάτι, ὕστερα ἀπὸ συμφωνία, γιὰ λίγο καιρό, γιὰ νὰ καταγίνεστε στὴ νηστεία καὶ στὴν προσευχή· καὶ πάλι νὰ συνέρχεστε στὰ ἴδια, γιὰ νὰ μὴ σας πειράζει ὁ Σατανὰς ἐξαιτίας τῆς ἀκράτειάς σας. [...] Ἐπειδὴ, θέλω ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ εἶναι ὅπως καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος· ἀλλὰ, κάθε ἕνας ἔχει ἀπὸ τὸν Θεὸ ἰδιαίτερο χάρισμα, ἄλλος μὲν ἔτσι, ἄλλος δε ἔτσι. **Πρὸς τοὺς ἀγάμους καὶ πρὸς τὶς χήρες, ὅμως, λέω: Εἶναι καλό σ' αὐτοὺς ἀν μείνουν ὅπως καὶ ἐγώ·** ἀλλὰ, ἀν δὲν ἐγκρατεῦνται, ἀς ἐρθοῦν σὲ γάμο· ἐπειδὴ, εἶναι καλῦτερο νὰ ἔρθοῦν σὲ γάμο, παρά νὰ ἐξάπτονται. [...] Για τὶς παρθένες, ὅμως, προσαγὴ τοῦ Κυρίου δὲν ἔχω· ἀλλὰ, γνώμη δίνω, ὡς ἐλεημένος τοῦ Κυρίου νὰ εἶμαι πιστός. Τούτο, λοιπόν, νομίζω ὅτι εἶναι καλό γιὰ τὴν παρούσα ἀνάγκη, ὅτι στον ἄνθρωπο εἶναι καλό νὰ εἶναι ἔτσι: Εἶσαι δεσμευμένος μὲ γυναίκα; Μὴ ζητᾶς λύση. Εἶσαι ἀποδεσμευμένος ἀπὸ γυναίκα; **Μὴ ζητᾶς γυναίκα.** Ὅμως, καὶ ἀν ἐρθεῖς σὲ γάμο, δὲν ἀμάρτησες· καὶ ἀν ἡ παρθένα ἐρθεῖ σὲ γάμο, δὲν ἀμάρτησε· ἀλλὰ, οἱ ἄνθρωποι αὐτῆς τῆς κατηγορίας θὰ ἔχουν θλίψη στὴ σάρκα τοὺς· καὶ ἐγὼ σας λυπάμαι. [...] Θέλω, μάλιστα, νὰ εἴστε ἀμερίμνοι· **ὁ ἄγαμος μεριμνάει γι' αὐτὰ που εἶναι τοῦ Κυρίου,** πῶς νὰ ἀρέσει στον Κύριο· ἐνῶ αὐτός που ἔχει ἐρθεῖ σὲ γάμο μεριμνάει γι' αὐτὰ που εἶναι τοῦ κόσμου, πῶς νὰ ἀρέσει στὴ γυναίκα. Διαφέρει ἡ γυναίκα καὶ ἡ παρθένα· **ἡ ἀγαμὴ μεριμνάει γι' αὐτὰ που εἶναι τοῦ Κυρίου, γιὰ νὰ εἶναι ἁγία, καὶ στο σῶμα καὶ στο πνεῦμα·** ἐνῶ, αὐτὴ που ἦρθε σὲ γάμο, μεριμνάει γι' αὐτὰ που εἶναι τοῦ κόσμου, πῶς νὰ ἀρέσει στον ἄνδρα. [...] Ὅποιος, ὅμως, στέκεται στερεός στὴν καρδιά του, μὴ ἔχοντας ἀνάγκη, καὶ ἔχει ἐξουσία γιὰ τὸ δικό του

θέλημα, και το αποφάσισε μέσα στην καρδιά του, να διατηρεί τη δική του παρθένα, ενεργεί καλώς. Ωστε, και όποιος δίνει σε γάμο, ενεργεί καλώς· αλλά, **εκείνος που δεν δίνει σε γάμο, ενεργεί καλύτερα.** Η γυναίκα είναι δεσμευμένη διαμέσου τού νόμου για όσον καιρό ζει ο άνδρας της· αν, όμως, ο άνδρας της πεθάνει, είναι ελεύθερη νάρθει σε γάμο με όποιον άνδρα θέλει, μόνον τούτο να γίνεται εν Κυρίω. **Είναι, όμως, μακαριότερη αν μείνει έτσι...]**

(Προς Κορινθίους Α', 7: 1-40)

Η θεωρία που λέει ότι δεν τους απασχολεί η παρούσα ζωή αλλά η επόμενη, υποβάθμισε ακόμα πιο πολύ την φροντίδα και ανάδειξη του σώματος. Δεν είναι τυχαίο, που σε αρκετά μοναχικά τάγματα, αυτοτιμωρούνταν και αυτομαστιγωνόντουσαν και αυτοτραυματιζόντουσαν για να εξαλείψουν τα πάθη τους και τις ορμές τους· άλλωστε όλοι οι βίοι των μοναχών μάχη με “δαιμόνια” είναι, προσπαθούν δηλαδή να δαμάσουν τις φυσιολογικότερες ορμές τους χάριν της δεισιδαιμονίας. Δεν είναι τυχαίο που τα ρωμαϊκά λουτρά έκλεισαν και η απλυσιά κυριαρχούσε ακόμα μέχρι και πριν λίγους αιώνες με θεολογικό υπόβαθρο. Η λογική της καθαριότητας στον Μεσαίωνα αφορούσε τα χέρια και το πρόσωπο, ότι δηλαδή φαινόταν (G. Vigarello, «Το καθαρό και το βρώμικο», Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2000, συμπεράσματα). Οι βίοι και οι δράσεις των μοναχών, στυλιτών και των περιφερόμενων σαλών ήταν πρότυπο απλυσιάς και ακαθαρσίας, γιατί αν έπλεναν το γυμνό σώμα, τους ξυπνούσαν οι “διαβολικές” ορμές, έτσι απλά δεν έβγαζαν ποτέ τα ρούχα τους.

Γράφει ο Αθανάσιος Αλεξανδρείας -ο γνωστός και ως “Άγιος Αθανάσιος” για το πρότυπό του, τον Άγιο Αντώνιο και την αποστροφή του για το νερό:

τὸ δὲ ἔνδυμα εἶχεν ἔνδον μὲν τρίχινον, ἐπάνω δὲ δερμάτινον, ὃ καὶ ἕως τελευτῆς τετήρηκε, μήτε σῶμα διὰ ρύπον ὕδατι λούσας, μήθ' ὅλως τοὺς πόδας ἀπονίψας, ἢ κὰν ἀπλῶς εἰς ὕδωρ αὐτοὺς χωρὶς ἀνάγκης ἀνασχόμενος ἐμβαλεῖν.

(Βίος και πολιτεία του αγίου Αντωνίου)

Τί λέτε τώρα, πέρα από τις χαζομάρες που οι ίδιοι οι χριστιανοί λένε, ποιά είναι η πραγματική σχέση αυτής της θρησκεία με το σώμα;

Φιλίστωρ